

Asia: VN/9125/2021-TEM-1

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) / Alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021 - 2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa asetusluonnoskokonaisuutta koskevat näkemyksenne ja yleiset huomiot alla olevaan tekstikenttään. Yksityiskohtaiset vastaukset pyydämme esittämään asetuskohtaisesti alempana olevan ryhmittelyn mukaisesti.

Suomen Kylät ry

Lupajantie 1

25500 Perniö

petri.rinne@suomenkylat.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö /

lausuntopalvelu.fi / diaarinumero VN/9125/2021-TEM-1

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) / Alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021 - 2027

Suomen Kylät ry esittää lausuntonaan seuraavaa:

Toimeenpanoasetus:

11§ 3mom. 3) kohta: alueen kehittämisen kannalta keskeisten tahojen edustajiksi olisi syytä listata myös Leader-ryhmät. Aluekehittämisen verkostojen uudistustyöpajoissa (MDI:n vetämänä) Leader-ryhmät on tunnustettu tärkeiksi aluekehittämisen toimijoiksi. Leader-ryhmät tekevät paikallista aluekehittämistä, ELY-keskukset alueellista, Maaseutuohjelman merkittävin varoin.

Rahoitusasetus:

Rahoituslain perustelumuiotiossa, 18§ todetaan hakijan omarahoitusosuudesta näin: ”Tuki voidaan kuitenkin erityisestä syystä myöntää myös edellyttämättä omarahoitusosuutta. Erityisenä syynä voitaisiin pitää sitä, että hankkeeseen ei sen luonteen vuoksi ole saatavissa omarahoitusta. Tällaisia voivat olla esimerkiksi viranomaisten itse toteuttamat hankkeet. Erityisenä syynä voitaisiin myös pitää sitä, että hakija kokoaa hankkeeseen tarvittavan muun rahoituksen eri rahoituslähteistä. Lisäksi erityisenä syynä voitaisiin rahoittavan viranomaisen harkinnan mukaan pitää myös sitä, että tuen hakija on pieni toimija, esimerkiksi järjestö tai yhdistys, joka ei toteuta euromääräiseltä arvoltaan merkittävää ja vaikutuksiltaan laajaa hanketta.”

On hyvä, että omarahoitukselle on laissa huojennus. Huojennuksen perusteissa on kuitenkin syytä kuvata hakijan pienuuden lisäksi hakijan vähävaraisuus. Suomen Kylät esittää, että yleishyödyllisiltä kansalaistoimintaa harjoittavilta yhdistyksiltä, jotka ovat luonnostaan vähävaraisia, edellytettäisiin rakennerahastohankkeiden toteutuksessa selvästi nykyistä pienempää omarahoitusosuutta sekä mahdollisuutta kattaa tämä osuus pääosin talkootyöllä. Mm. ESR-hankkeiden korkeahko omarahoitusvaade toimii esteenä kansalaisjärjestöjen rakennerahastohankkeiden toteuttamiselle, mistä syystä hankkeiden toteuttajiksi on valikoitunut lähinnä suuria ja vakavaraisia tahoja. Myös kansalaistoimijoilla, jotka ovat usein pieniä yhdistyksiä, on hyviä ja erittäin innovatiivisia hankeideoita, jotka sopivat hyvin rakennerahastojen tavoitteisiin.

Rahoitusasetusluonnoksen 24§ antaa mahdollisuuden käyttää luontoissuorituksia osana omarahoitusta kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettavissa hankkeissa. On epäloogista, että tätä mahdollisuutta ei anneta osallisuuden edistämisen ESR-hankkeisiin. Suomen Kylät esittää, että yleishyödyllisiltä kansalaistoimintaa harjoittavilta yhdistyksiltä, jotka ovat luonnostaan vähävaraisia, edellytettäisiin rakennerahastohankkeiden toteutuksessa selvästi nykyistä pienempää omarahoitusosuutta sekä mahdollisuutta kattaa tämä osuus pääosin talkootyöllä. Mm. ESR-hankkeiden korkeahko omarahoitusvaade toimii esteenä kansalaisjärjestöjen rakennerahastohankkeiden toteuttamiselle, mistä syystä hankkeiden toteuttajiksi on valikoitunut lähinnä suuria ja vakavaraisia tahoja. Myös kansalaistoimijoilla, jotka ovat usein pieniä yhdistyksiä, on hyviä ja erittäin innovatiivisia hankeideoita, jotka sopivat hyvin rakennerahastojen tavoitteisiin.

Rahoitusasetukseen tulee lisätä oma kohta; luontaisuuritusten hyväksyminen osana omarahoitusta rakennerahasto-hankkeissa.

34§ Ryhmähanke:

Lain säännösten mukaan ryhmähanketta arvioidaan kokonaisuutena. Tämä tarkoittaa, ettei yksikään hakemus voi ryhmähankkeessa edistyä ilman toista. Osatoteuttajan tukihakemus olisi osa koko tukihakemusta siten, ettei se voisi erikseen ja ilman päähakemusta edetä viranomaiskäsittelyyn...

Rahoituslain 22 §:n mukaan ryhmähankkeessa tuen saajien on haettava muutosta tukipäätökseen, jos jokin tuen saaja ei enää täytä tuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä tai hankekokonaisuuteen on tarpeen lisätä tai siitä on tarpeen poistaa yksi tai useampi tuen saaja... . Jokaiselle pää- ja osatoteuttajalle annettaisiin oma tukipäätös.

Tukipäätösmenettelyä on syytä yksinkertaistaa, erityisesti muutospäätösten haun osalta. Tällaisenaan malli on hallinnollisesti liian raskas. Luonnoksesta herää myös kysymys, toisesta lauseesta: tarkoitetaanko sillä, ettei yksikään hakemus voi edistyä ilman toista, että osatoteuttajien hankkeiden toteutumisen edistyminen täytyy koko hankkeen toteutuksen ajan olla tasatahtista? Jos näin on tarkoitus, ryhmähanke ei voi toimia käytännössä, sillä osatoteuttajat eivät millään pysty täysin saman tahtiseen edistymiseen.

Päätoteuttaja ja kukin osatoteuttaja vastaisivat omasta hankkeesta aiheutuvia kustannuksia koskevista hakemuksista. Osatoteuttajan tuen maksamista koskevan hakemuksen eteneminen viranomaiskäsittelyyn edellyttäisi kuitenkin aina päätoteuttajan tekemää hyväksymistä EURA 2021 -järjestelmässä.

Maksatushakemukset olisivat tässä mallissa yksinkertaisempi menettely kuin tukipäätöksessä, mikä on hyvä asia.

Tukikelpoisuusasetus:

11§ ja Rahoitusasetuksen 8§: pienimuotoiset investoinnit tulisi olla hyväksyttävä kustannus myös ESR- hankkeissa. Osallisuutta ei voi luoda tyhjästä, sitä syntyy yhteisöissä yhdessä toimien ja tehden. Pienet investoinnit, kuten vaikkapa grillipaikka tai pyöräkatos, ovat konkreettisia asioita, joiden tekemiseen voi kukin osallistua omalla panoksellaan. Yhteisöllisyyden tunne syntyy tekemisen sivutuotteena. Tällainen mukaan ottaminen synnyttää myös omistajuutta ja huolenpitoa. Sosiaalista pääomaa kasvaa näin yhtä lailla lähiöihin, keskusta-alueille kuin maaseudullekin. Kyse ei ole isoista investoinneista isoilla budjeteilla, pääosassa on eri lähtökohdista tulevien ihmisten yhteen saattaminen luontevan tekemisen kautta.

Tässä yhteydessä olisi luontevaa, että säädökset sallisivat myös vapaaehtoistyön arvottamisen osana hankkeiden omarahoitusosuutta (ks edellä Rahoitusasetus 24§).

Suomen Kylät ry:n puolesta

Petri Rinne

Tuomas Perheentupa

Puheenjohtaja

Kehittämiskojohtaja

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

1-4 § EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viranomaiset ja niiden tehtävät ja vaatimukset

- **Onko tehtävistä ja vaatimuksista säädetty selkeästi?**
- **Miltä osin muistiota pitäisi tarkentaa tältä osin?**

-

5 ja 6 § Välittävän toimielimen tehtävien kokoaminen

- **Onko kokoamisesta säädetty selkeästi? Tulisiko tehtävien kokoamista avata asetuksen muistiossa?**

-

7 § Alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (AUNE) kokoonpano

- **Pitäisikö neuvottelukunnan tehtävästä säätää tarkemmin (vrt. lain 15 §)?**

-

9 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman seurantakomitea

- Onko seurantakomiteasta ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?
- Onko seurantakomiteasta ja sen sihteeristöstä säädetty selkeästi?

-

10 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman valtakunnallisen teeman johtoryhmä Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?

-

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toimikausi ja kokoonpano

Onko MYR:n kokoonpanosta säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Onko sihteeristön kokoonpanosta ja tehtävistä säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

-

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Onko ohjelmatyöstä ja yhteistyömenettelyistä säädetty selkeästi ja riittävästi? Jos ei,

- mitä voisi selkeyttää?
- miltä osin haluaisitte täydentää tai muuttaa ehdotettuja säännöksiä?

-

Pykäläkohtaisia kysymyksiä:

13 §. Aluekehittämispäätöksen valmistelu, sisältö, toimeenpano ja seuranta

- Onko aluekehittämispäätöksen valmisteluun osallistujista, sisällöstä ja toimeenpanosta tarpeen säätää tarkemmin?

14 § Maakuntaohjelman sisällön rakenne, valmistelu ja aikataulu

- Onko maakuntaohjelman sisällöstä ja laatimisesta säädetty riittävästi ottaen huomioon toisaalta alueiden välinen vertailtavuus ja toisaalta alueellinen joustavuus?

15 § Alueiden kehittämisen keskustelut

- Onko kuvattu riittävän selkeästi alueiden kehittämisen keskustelujen osallistajat, tavoiteltu lopputulos sekä seuranta?

16 §. Kestävän kaupunkikehittämisen johtoryhmä

Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?

-

3 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointi

17 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojana toimimisen vaatimukset

18 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojan tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valvojana toimimisen vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

-

21 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset

22 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin liittyvät tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi (21 - 22 §)?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

-

Muita huomioita lukuun 3

-

Muita huomioita toimeenpanoasetuksesta ja sen muistiosta?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

2 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Ovatko asetuksen soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön selkeät?

-

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Tuen käyttökohteet ja tukea koskevat yleiset säännökset

Onko tukea koskevista yleisistä säännöksistä säädetty selkeästi ja ehdotettua rahoituslakia tarpeellisesti täydentäen?

-

Luvun 4 - 8 §:t vastaavat pääosin voimassa olevaa sääntelyä. Onko näiltä osin ehdotuksia säännösten sisällön kehittämiseksi?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 2 luvun muita säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 2

-

3 luku Tukimenettely

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi kaikkiin ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettäviin tukiin (kansalliset alueiden kehittämisen varat, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varat ja Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallinen vastinrahoitus), mutta luvun säännöksistä voitaisiin tukilajikohtaisesti poiketa 4 - 6 luvussa. Ovatko 3 luvun säännökset tämä huomioiden riittävän selkeitä ja soveltuvia kaikkiin mainittuihin tukilajeihin?

-

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi myös Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansalliseen vastinrahoitukseen. Näettekö erityisesti näiltä osin ongelmia luvun säännösten sovellettavuudessa?

-

Ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettävissä tuissa tulee rahoituslain ohella sovellettavaksi myös valtionavustuslaki. Onko tukimenettelystä tältä osin säädetty selkeästi suhteesta valtionavustuslakiin? Onko valtionavustuslain säännöksiä avattu riittävästi muistiossa?

-

Ehdotetussa 15 §:ssä säädettäisiin ennakosta ja sen kuittamisesta nykyistä tarkemmin (Interregin kansallisen vastinrahoituksen osalta kuittamisesta säädettäisiin poikkeus 42 §:ssä). Onko ennakosta ja sen kuittamisesta säädetty selkeästi ja riittävästi?

-

Ehdotetussa 16 §:ssä säädettäisiin tuen maksamisen hakemisesta ja voimassa olevaan nähden sääntelyä tarkennettaisiin EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisiin alueiden kehittämisen varoihin sovellettavien uusien kustannusmallien käyttöönoton vuoksi. Onko sääntely riittävän selkeää?

-

Ehdotetussa 19 §:ssä säädettäisiin ohjausryhmästä nykyistä tarkemmin. Onko säännös riittävä ja selkeä?

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 3 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 3

-

4 luku Kansallisilla alueiden kehittämisen varoilla rahoitettujen hankkeiden kustannusten tukikelpoisuutta koskevat ja muut erityiset säännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettaviin tukiin. Kustannusten tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin voimassa olevaan asetukseen nähden ja tukikelpoisuudesta säädettäisiin pääosin yhteneväisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan tukien kanssa viittaamalla pykälissä tukikelpoisuusasetuksen säännöksiin. Onko yhteneväinen sääntely

kansallisissa alueiden kehittämisen varojen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen hankkeiden kesken kannatettavaa?

-

Miltä osin kansallisissa alueiden kehittämisen varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta tulisi säätää toisin kuin tukikelpoisuusasetuksessa säädetään?

-

Ehdotetussa 21 §:ssä säädettäisiin kansallisten alueiden kehittämisen varojen hankkeen enimmäiskestoksi kolme vuotta, mikä vastaisi voimassa olevaa. EU:n alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden osalta enimmäiskeston säätämisestä ehdotetaan luovuttavaksi. Onko enimmäiskeston rajaaminen tarpeen?

-

Ehdotetussa 24 §:ssä säädettäisiin luontoissuorituksesta osana hankkeen omarahoitusta. Pitäisikö luontoissuoritus sallia paitsi osana omarahoitusta mutta myös laajemmin yksityistä rahoitusosuutta ja miksi? Miten muuten luontoissuoritusta koskevaa säännöstä pitäisi kehittää?

-

Voimassa olevan rahoitusasetuksen 26 §:ssä säädetyistä vastikkeellisen työ tai tuotantopanoksen luovutuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Onko ratkaisu kannatettava? Jos katsotte, että säännös olisi edelleen tarpeen, perustelkaa kantanne.

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 4 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 4

-

5 luku Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettaviin tukiin. Onko näitä tukia koskevista erityissäännöksistä säädetty selkeästi?

-

Ehdotetussa 34 §:ssä säädettäisiin uudesta ryhmähankkeesta rahoituslakia tarkentavia säännöksiä. Onko säännös riittävä ja selkeä?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 5 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 5

-

6 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansalliseen vastinrahoitukseen. Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevista erityissäännöksistä säädetty riittävästi ja selkeästi?

-

39 § Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrä

Onko teillä kommentoitavaa Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrään sekä esitettyihin myöntörajoihin?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte luvun 6 säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 6

-

Muita huomioita rahoitusasetuksesta ja sen muistiosta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

1 luku Yleiset säännökset

2 § Määritelmät

Onko asetukseen tarpeellista ottaa määritelmiä koskeva erillinen pykälä?

o Onko asetuksessa käytetty käsitteistö mielestänne selkeää?

o Mitkä käsitteet edellyttäisivät tarkennusta ja miten?

-

4 § Tukikelpoisuuden edellytykset

Ovatko tukikelpoisuuden edellytykset näkemyksenne mukaan selkeät? Jos eivät,

- o Miltä osin katsotte edellytykset epäselväksi ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?**
- o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?**
- o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?**

-

5 § Hankkeen tulot

Onko hankkeen tulot ja niiden käsittely määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- o Miltä osin tulojen määrittely ei ole riittävän selkeää?**
- o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?**
- o Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?**

-

Muita huomioita luvun 1 pykäliin ja muistioon

-

2 luku Palkkakustannusten tukikelpoisuus ja yksinkertaistetut kustannusmallit

6 § Palkkakustannusten tukikelpoisuus

Ovatko palkkakustannusten tukikelpoisuutta koskevat yleiset periaatteet riittävän selkeät? Jos eivät,

- o miltä osin periaatteet ovat epäselviä ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?**
- o Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa ja miltä osin?**

-

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli

Onko palkkakustannusten yksikkökustannusmalli määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?**
- o Voisitteko perustella tarkennusta edellyttävän kohdan?**

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

8 § Välittömien palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoiisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista

Onko palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoiisiin kustannuksiin perustuen mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

Onko prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

- o Jos näin ei ole, miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?**

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

11 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän

rahastosta rahoitettavissa investointihankkeissa

12 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Onko pykälien muotoilu ja sisältö riittävän selkeää? Jos ei,

o miltä osin muotoilua tulisi tarkentaa pykäläkohtaisesti?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi (tarkennukset pykäläkohtaisesti)?

-

16 § Kertakorvausten määrän vahvistaminen

Onko kertakorvausten määrän vahvistamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälän muotoilu edellyttäisi tarkentamista?

o Miten muotoilua tulisi tarkentaa pykälässä?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 2 pykäliin ja muistioon

-

3 luku Tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset ja eräiden kustannusten tukikelpoisuus

19 § Hankinnat

Onko hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuus ja kustannusten kohtuullisuuden arvioiminen määritely riittävän selkeästi määritely? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Onko arvonlisäveron tukikelpoisuudesta ja sen osoittamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

25 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Onko tuen ulkopuolelle jäävistä kustannuksista säädetty riittävän kattavasti ja selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 3 pykäliin ja muistioon

-

4 luku Erinäiset säännökset

26 § Tukipäätöksessä hyväksytyjen kustannuslajien väliset muutokset

Selkeyttääkö kustannuslajien välisestä muutoksesta säädetty hankkeiden toimeenpanoa? Jos ei, o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita tukikelpoisuusasetuksesta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa?

Näkemykset ja kannanotot, jotka eivät sisälly edellä asetuskohtaisesti esille tuomaanne

-

Walls Heli
Suomen Kylät ry